



Poniedziałek: J 15, 26-16, 4a; wtorek: J 16, 5-11; środa: J 16,12-15; czwartek: J 16,16-20;
piątek: J 16, 20-23a; sobota: J 16, 23b-28

Nienawiść świata do uczniów Jezusa
Zapowiedź prześladowań
Dzieło Ducha Wspomoźyciela
Przemiana smutku na radość
Zwycięstwo Jezusa na światem

Poniedziałek, 18 maja, 2009r.: J 15,26-16,4a:

Nienawiść świata do uczniów Jezusa

26 Kiedy jednak przyjdzie Wspomoźyciel, którego Ja pošlę wam od Ojca – Duch Prawdy, który pochodzi od Ojca, On będzie świadczył o Mnie. 27 Wy także powinniście dawać świadectwo o Mnie, gdyż jesteście ze Mną od początku.

Zapowiedź prześladowań

1 Powiedziałem wam to wszystko, abyście się nie załamali. 2 Usuną was ze wspólnoty synagogałnej, a nawet nadchodzi godzina, kiedy każdy, kto pozbawi was życia, będzie uważał, że tak oddaje cześć Bogu. 3 Uczynią to, ponieważ nie poznali ani Ojca, ani Mnie. 4

Powiedziałem wam to wszystko, abyście przypomnieli sobie, gdy nadejdzie ich godzina, że to wam oznajmiłem. A nie powiedziałem o tym od początku, ponieważ przebywałem z wami.

Wspomożyciel... będzie świadczył o Mnie – tylko tu Jezus mówi, że Duch Święty będzie świadczył o Nim, ale świadectwo takie zostało złożone już przy chrzcie Jezusa (J 1,32, por. 1 J 5,6).

Oddaje cześć – chodzi o liturgiczny kult, który był sprawowany w świątyni.

Ich godzina – jest tu wyraźne przeciwstawienie godzinie Jezusa (J 2,4+).

Wtorek, 19 maja, 2009r.: J 16, 5-11

Dzieło Ducha Wspomożyciela

5 Teraz natomiast powracam do Tego, który Mnie posłał. A nikt z was nie pyta: 'Dokąd idziesz?'. 6 Lecz ponieważ to wam oznajmiłem, smutek wypełnił wasze serca. 7 Ja jednak mówię wam prawdę: Będzie lepiej dla was, abym odszedł. Jeśli nie odejdę, nie przyjdzie do was Wspomożyciel; jeśli zaś odejdę, pošlę Go wam. 8 A gdy On się pojawi, udowodni światu grzech, sprawiedliwość i sąd. 9 Grzech – bo nie wierzą we Mnie; 10 sprawiedliwość – bo idę do Ojca i nie będziecie Mnie już widzieć; 11 sąd – bo władca tego świata został osądzony.

Środa, 20 maja, 2009r. J 16, 12-15

12 Miałbym wam jeszcze dużo do powiedzenia, lecz teraz nie jesteście w stanie tego udźwignąć. 13 Po swoim przyjściu On – Duch Prawdy – poprowadzi was ku pełnej prawdzie. Nie będzie bowiem mówił od siebie, lecz powie to wszystko, co usłyszycie. Będzie także nauczał o sprawach przyszłych. 14 On Mnie uwielbi, gdyż będzie czerpał z tego, co moje, i będzie wam to głosił. 15. Wszystko, co należy do Ojca, jest moje; dlatego powiedziałem: Będzie czerpał z tego, co moje, i będzie wam to głosił.

Poprowadzi – chodzi tu o prowadzenie kogoś, kto sam nie może iść lub nie zna drogi (Mt 15,14; Łk 6, 39; Ap 7, 17). Przenośne słowo to może oznaczać udzielanie wyjaśnień (Dz 8,31).

O sprawach przyszłych – w J 18, 4 przyszłość odnosi się do wydarzeń związanych z Męką i zmartwychwstaniem Jezusa. Tutaj zwrot ten dotyczy raczej tego, czego w przyszłości doświadczy wspólnota wierzących.

Czwartek, 21 maja, 2009r.: J 16, 16-20

Przemiana smutku w radość

16 Jeszcze chwila, a nie będziecie Mnie już widzieć, ale wkrótce znowu Mnie zobaczycie”. 17 Niektórzy uczniowie zaczęli pytać między sobą: „Co znaczą słowa, które do nas mówi: ‘Jeszcze chwila, a nie będziecie Mnie już widzieć, ale wkrótce znowu Mnie zobaczycie’ oraz: ‘Odchodzę do Ojca’?”. Mówili również: „Co oznacza owo ‘jeszcze chwila’? Nie wiemy, o czym mówi”.

19 Jezus, wiedząc, że chcieli Go zapytać, powiedział im: „Zastanawiacie się między sobą nad tym, że powiedziałem: Jeszcze chwila, a nie będziecie Mnie już widzieć, ale wkrótce znowu Mnie zobaczycie. 20 Uroczycie zapewniam was: Wy będziecie płakać i narzekać, świat zaś będzie się cieszył. Wy będziecie się smucić, lecz was smutek przemieni się w radość.

Piątek, 22 maja, 2009r.: J 16, 20-23a

20 Uroczyście zapewniam was: Wy będziecie płakać i narzekać, świat zaś będzie się cieszył. Wy będziecie się smucić, lecz was smutek przemieni się w radość.

21 Kobieta, gdy ma rodzić, przejmuje się, bo nadszedł jej czas. Kiedy jednak wyda na świat dziecko, zapomina o udreće z powodu szczęścia, że oto pojawił się na świecie człowiek. 22 Podobnie i wy – teraz się smucicie, lecz Ja znów was zobaczę i wtedy wasze serce będzie się radowało, a nikt nie pozbawi was tej radości. 23 W owym dniu o nic nie będziecie Mnie już pytać.

W owym dniu – jest to dzień przełomowy dla poznania relacji Ojciec – Jezus – uczniowie (J 14,20). Przełom ten dokonuje się w ciągu historii, nie jest związany z końcem świata (Łk 17, 31; 2Tes 1,10) czy sądem (Mt 10, 15; Łk 10,12; 2Tm 1,18; 4,8). W tym dniu uczniowie poznają, że prosić trzeba Ojca w imię Syna (J 16, 26).

Sobota, 23 maja, 2009r.: J 16, 23b - 28

23b Uroczyście zapewniam was: O cokolwiek poprosicie Ojca w imię moje, da wam.

24 Dotychczas nie prosiliście o nic w imię moje. Proście więc, a otrzymacie, aby wasza radość była pełna.

Zwycięstwo Jezusa nad światem

25 Dotąd mówiłem was o tym, posługując się przypowieściami. Nadchodzi jednak godzina, kiedy już nie będę używał przypowieści, lecz otwarcie będę was nauczał o Ojcu. 26 W owym dniu sami będziecie prosić Ojca w moje imię. A nie mówię, że to Ja będę prosił Ojca za wami, 27 sam Ojciec bowiem was kocha, gdyż wy darzycie Mnie miłością i wierzycie, że przyszedłem od Boga. 28 Ja wyszedłem od Ojca i przybyłem na świat. Teraz znów opuszczam świat i wracam do Ojca”.

Otwarcie – już w J 7, 26 mowa jest o tym, że Jezus nauczał otwarcie, co potwierdza w J 18, 20.

Ja zwyciężyłem świat – owocem tego zwycięstwa jest pokój, którego uczniowie Jezusa doświadczają nawet pośród prześladowań. Zwycięstwo to dokonało się poprzez Mękę i Zmartwychwstanie (J 14, 27+).

Komentarz:

Nienawiść świata do uczniów

Motyw nienawiści świata do Jezusa i jego uczniów pojawił się w J 7, 7. O prześladowaniu Jezusa była mowa już w J 5, 16. Zapowiedź przemocy wobec uczniów pojawia się tylko tutaj. O prześladowaniach z powodu imienia Jezusa (w. 21) piszą także inni ewangeliści (Mt 10, 22; 24, 9; Mk 13, 13; Łk 21, 17). Ze słów zawartych w J 7, 28 można wysnuć wniosek, że brak wiary w Jezusa jest wynikiem nieznamości Tego, który Go posłał. Tutaj natomiast zauważa się, że niewiara, trwanie w grzechu, a nawet nienawiść wobec Boga pozbawione są jakiegokolwiek motywu, choćby fałszywego. Te wątki, nowe względem wcześniejszych treści, służą jako wprowadzenie do cytatu, który ukazuje Jezusa jako niewinnie cierpiącego człowieka sprawiedliwego (w. 25). W rozumieniu czwartej Ewangelii istotą grzechu jest niewiara. Ma ona charakter grzeszny, bo spowodowana jest uporczywym odrzucaniem prawdziwości tego, czego

dowodzi nauczanie Jezusa i dzieła przez Niego dokonane. W przyszłości świadectwo o wiarygodności Jezusa dawane będzie przez Ducha Prawdy i przez uczniów.

Zapowiedź prześladowań

Słowa Jezusa dotyczące prześladowań spełniły się po Jego Wniebowstąpieniu. O prześladowaniach jako akcie kultu religijnego mówi prorok Izajasz (Iz 66,5). Słowa Jezusa mają wydźwięk apokaliptyczny, czyli odsłaniający sprawy ukryte. Jezus po to odsłania przed uczniami przyszłość, aby pomóc im przetrwać momenty trudne oraz wymagające wiary i cierpliwości. Jako przewidziane przez Nauczyciela, nie będą podawać w wątpliwość Bożego planu i nie zaskoczą wspólnoty.

Dzieło Ducha Wspomoźciela

Fragment ten wydaje się oderwany od tego, o czym wcześniej Jezus rozmawiał z uczniami. Są w nim pewne cechy stylistyczne oraz idee, które różnią ten tekst od innych fragmentów Ewangelii Janowej. Jedną z idei przewodnich tej perykopy jest stwierdzenie, że Duch ma dokonać sądu nad światem. Myśl ta u Jana nie występuje nigdzie więcej. Sąd polega na odkryciu prawdziwej natury grzechu, sprawiedliwości i samego aktu rozstrzygnięcia. Grzech (w. 9) został tutaj określony podobnie jak w J 8,24. Sprawiedliwość natomiast wiąże się z odejściem do Boga, podobnie jak było w przypadku Henocha, którego Bóg zabrał do siebie (Rdz 5, 24; Syr 44, 16). Jezus jest sprawiedliwy, skoro po swojej śmierci odchodzi do Boga. Sąd nie jest potępieniem świata, ale szatana, który uzurpował sobie władzę nad światem. Dlatego sąd nie polega na odrzuceniu świata, ale na jego oczyszczeniu z grzechu i słusznej zapłacie za sprawiedliwość. Objawienie dokonane przez Jezusa jest niepełne i wymaga dopowiedzenia, ponieważ uczniowie nie są w stanie go pojąć. Będzie je dopełniał Duch Święty. Ciągłość nauczania Jezusa i Ducha będzie podobna do jedności, jaka panuje w tym względzie pomiędzy Ojcem i Jezusem (J 12, 49).

Przemiana smutku w radość

Styl tego fragmentu jest bardzo specyficzny. Duża ilość powtórzeń (ww. 16-19), nietypowe słownictwo, obecność jedynej w całej Ewangelii przypowieści (ww. 21n) – wszystko to sprawia, że różni się on znacznie od rozmowy Jezusa z uczniami w J 13 – 14. Pozostaje natomiast w dość ścisłym związku z fragmentem poprzednim, który tutaj znajduje wyjaśnienie. Jezus zapowiada, że po prześladowaniach uczniowie doświadczą radości. Zalecenie, by prosić Ojca w imię Jezusa (ww. 23n), jest powtórzeniem J 15, 16 (zob. J 14, 13n). Nie wnosi ono nic nowego w porównaniu z wcześniejszymi zaleceniami, ma jedynie uroczystsza formę, o czym świadczy wprowadzenie. Owocem prośb ma być pełnia radości. Możemy znaleźć wzmianki o tym w J 15, 11; 17, 13 oraz w listach Janowych (1 J 1, 4; 2J 12). Tylko tutaj wyrażenie to łączy się z motywem prośby w imię Jezusa. Cały ten fragment jest pocieszeniem skierowanym do wspólnoty Jego uczniów na czas prześladowań.

Zwycięstwo Jezusa nad światem

Podobnie jak poprzedni fragment, także ten jest skierowany do wspólnoty, którą trzeba przygotować na doświadczenia związane z prześladowaniami. Ucisk ten nie będzie trwał ciągle. Zmieni się on w radość ostatecznego zwycięstwa (w. 33). Wspólnota uczniów jest przedstawiona w bardzo korzystnym świetle: wierzą oni Jezusowi i kochają Go (w. 27). Dlatego Jezus może nauczać ich wprost, nie posługując się już przypowieściami (w. 29). Nawet zapowiedź opuszczenia Jezusa przez uczniów nie ma tak negatywnego wydźwięku (w. 32). U innych ewangelistów, którzy także o tym mówią (Mt 26, 31; Mk 14, 27), zapowiedź ta opiera się na przepowiedni proroka Zachariasza (Za 13, 7). U Jana nie mamy nawiązania do Zachariasza, jest natomiast deklaracja, której nie ma w innych Ewangeliiach, że Ojciec nie opuszcza Syna. Jest ona prawdopodobnie odpowiedzią na przytoczony przez Mateusza i Marka cytat z PS 22, 2, mówiący o opuszczeniu Jezusa przez Boga (Mt 27, 46; Mk 15, 34). W J 16 także Męka Jezusa jest więc ukazana w jaśniejszych barwach niż w pozostałych Ewangeliiach.

